

شش کتاب مراجع تقلید در جمهوری آذربایجان ترجمه می‌شود

رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی گفت: جمهوری آذربایجان پذیرفته که ۶ کتاب در پاسخ به شبهات وهابیت از علمای بزرگ حوزه علمیه قم را ترجمه و با تیراژ وسیع در آذربایجان توزیع کند.

به گزارش آران نیوز، ابوذر ابراهیمی روز پنج شنبه در راس هیاتی به کشور جمهوری آذربایجان سفر کرد. وی در این سفر که به دعوت رئیس کمیته دینی آذربایجان صورت پذیرفته است دیدارهایی با مسئولین بلندپایه فرهنگی و دینی این کشور داشته است. آنچه می‌خوانید گفتگوی ابراهیمی ترکمان با خبرنگار فرهنگی فارس در حاشیه این سفر است: آقای ابراهیمی ترکمان با شما در باکو گفتگو می‌کنیم. مهم‌ترین دلیل سفر شما به آذربایجان چه بود و چه برنامه‌های مهمی را در این سفر پیگیری می‌کنید؟ کشور آذربایجان با داشتن جمعیتی بیش از ۹ میلیون نفر در همسایگی شمالی ما یکی از کشورهای مهم است که به نظر من ارتباط با این کشور به دلایل مختلف ضرورت دارد. اولاً بیش از ۵۰ درصد از جمعیت این کشور شیعه هستند و دیگر اینکه اشتراکات فرهنگی قوی بین دو ملت وجود دارد. اشتراک زبانی بسیاری داریم، فرهنگ ما به شدت برای آذربایجانی‌ها شایسته تقدیر است و بسیار به فرهنگ ایران علاقه‌مند هستند. ما در دوره شوروی سابق هیچ ارتباطی با این منطقه مهم نداشتیم. بعد از فروپاشی دو کشور از کشورهای شوروی سابق (از میان این ۱۵ کشور) همسایه ما هستند. در شمال کشور آذربایجان و در شرق کشور ترکمنستان. ارتباط سازنده با همسایه‌ها در اولویت جمهوری اسلامی ایران است. بر اساس تفاهات قبلی که با این کشور داشتیم قرار شد که فعالیتهای مشترک فرهنگی داشته باشیم. بنابراین مقرر شده بود که رفت و آمد بین هیات‌های دو کشور انجام گردد. این سفر بر اساس دعوت آقای مبارز قربانلی رئیس کمیته امور دینی آذربایجان صورت گرفته که سال گذشته ایشان به دعوت بنده به ایران آمده بودند. این رفت و آمدها نتایج بسیار خوبی داشته است. از جمله این نتایج این بود که کشور آذربایجان پذیرفت ۶ کتاب پاسخ به شبهات مرتبط با وهابیت از علمای بزرگ حوزه علمیه قم را ترجمه و با تیراژ وسیع در آذربایجان توزیع بکند. خوشبختانه امروز که سخن می‌گوییم چندین کتاب ترجمه و با تیراژ ۴۰ هزار نسخه‌ای منتشر و توزیع شده است از دیگر توافقات این بود که به مسئله تحصیل امور دینی طلاب آذربایجانی در ایران بپردازیم. توافقات خوبی با جامعه المصطفی العالمیه شده است و الان نگاه‌های پیشین هر دو طرف بسیار متعادل شده است.

در دیداری که با رئیس آکادمی علوم آذربایجان داشتیم از آنها دعوت کردم که برای استفاده از مدخل‌های دایره المعارف بزرگ اسلامی، دانشنامه جهان اسلام و دایره المعارف تشیع هیاتی به ایران بیاید که این مدخل‌ها را به آذربایجانی ترجمه بکنند. اخیراً مدخل آیت‌الله العظمی خامنه‌ای را از میان دانشنامه‌های ایرانی ترجمه کرده‌اند و در اینجا منتشر خواهد شد. شیعیان آذربایجان مقلد مراجع هستند و مراجع هم عمدتاً در ایران هستند. اکثریت شیعیان آذربایجانی مقلد مقام معظم رهبری هستند و به ایشان عشق می‌ورزند. با توجه به فعالیت گروه‌های تندرو و تکفیری در منطقه آسیای میانه از ظرفیت ارتباط فی ما بین برای دفع این خطرات چه استفاده‌هایی می‌شود؟ کشور آذربایجان به خوبی درک کرده است که گروه‌های تکفیری خطر بسیار بزرگی هستند و خودشان را هم در معرض این خطر می‌بینند. طرف آذربایجانی معتقد است اسلامی که در ایران وجود دارد اسلام متعادلی است و می‌تواند جلوی افراط‌گرایی و تندروی‌ها را بگیرد. آذربایجانی‌ها اعتقاد دارند که در حوزه مسائل دینی و فرهنگی با ایران می‌توانند اشتراک مساعی داشته باشند. دولت آذربایجان به دنبال احیاء حوزه‌های علمیه در کشور خودش هست. از جمله مسائل مهم امروز ایران و از برنامه‌های سازمان متبوع شما آموزش زبان فارسی است. در این سفر چه تدبیری برای ارتقاء و افزایش این ظرفیت مطرح شده است؟ کشور آذربایجان از گذشته به زبان فارسی اهمیت داده است. به همین دلیل بسیاری از کتابهای کلاسیک ما توسط خود آذری‌ها به زبان آذری ترجمه و منتشر شده است. گلستان، بوستان، مثنوی، شاهنامه و حتی مرصاد العباد در آذربایجان موجود است. زبان فارسی از سال‌ها پیش جزو زبان‌های انتخابی بعضی از مدارس در آذربایجان بوده است. یعنی دانش‌آموز می‌توانسته به جز زبان مادری زبان فارسی را هم برای تحصیل انتخاب بکند. بسیاری از مسئولان فرهنگی که در این دیدار با آنها صحبت کردم زبان فارسی را در مدارس خوانده و به فارسی صحبت می‌کردند. مثل آقای پرفسور کمال که مشاور امور دینی و اقوام ریاست جمهوری است. اینها در همان مدرسه زبان فارسی را انتخاب کرده‌اند. رایزنی فرهنگی ما هم کلاس‌های آموزش زبان فارسی را در خانه فرهنگ شهریار و برخی مناطق دیگر برگزار کرده است. و علاقه‌مندان زیادی به این کلاس‌ها آمده‌اند و اکنون جذب بازارهای کاری فرهنگی شده‌اند.

مهم‌ترین موانع پیش روی دو کشور در تعمیق روابط فرهنگی از نظر شما چیست؟ به نظر بنده مهم‌ترین مانع عدم شناخت است. برخی از مسئولین دو کشور شناخت کافی از یکدیگر ندارند. این عدم شناخت از قابلیت‌ها و ظرفیت‌ها و حساسیت‌های دو کشور باعث شده در جاهایی نتوانیم به یکدیگر فهمی‌هایی دست پیدا بکنیم. من تصور می‌کنم این شناخت باید هم در آذربایجان و هم در ایران تقویت بشود. آذربایجانی‌ها به ایران به عنوان یک کشور بزرگ نگاه می‌کنند و علاقه‌مندند به جای اینکه با کشورهای دورتر روابط اقتصادی و فرهنگی برقرار بکنند با ما برقرار بکنند. در کنار این می‌خواهند از این روابط احساس اطمینانی بکنند. ما باید تلاش بکنیم این اطمینان را به آنها بدهیم. و در طرف مقابل هم باید این اطمینان‌بخشی وجود داشته باشد. این ملاقات‌ها و دیدارها می‌تواند به این بخش کمک شایانی بکند.

درباره رخدادهای اخیر که کشور آذربایجان با آن مواجه شده است برخی انتقاداتی به دولت آذربایجان دارند و برخی از آذری‌زبانهای ایرانی هم همین نظر را دارند. به هر حال در هر کشوری ممکن است رویدادهایی اتفاق بیافتد که ممکن است با خواست حکومت آن کشور منافات داشته باشد. مسائل داخلی کشورها ممکن است به سمت و سویی برود که نگرانی‌هایی ایجاد کند. مهم این است که این مشکلات با عقلانیت و تدبیر مدیریت بشود و از تبدیل شدن یک اختلاف نظر به یک تنفر پایدار جلوگیری بشود. ممکن است اختلاف نظرهایی در یک کشور وجود داشته باشد. این خیلی طبیعی است. در آذربایجان اتفاقاتی افتاده که خود حاکمان محترم این کشور هم میدانند که ممکن است اشتباهاتی شده باشد

یک تصویری در ایران نسبت به دولت آذربایجان وجود دارد مبنی بر اینکه دولت آذربایجان نسبت مردم و نخبگانی که قصد ایجاد تعاملات فکری، فرهنگی و رسانه‌ای دارد را به عنوان تهدید می‌نگرد و به این موضوع حساسیت شدیدی دارد. این ذهنیت را تصدیق می‌کنید؟ من این طور فکر نمی‌کنم. آذربایجانی‌ها برای بسیاری امور خود از جمله تجارت بین‌شهری و درمان به ایران سفر میکنند. چون در ایران هزینه‌ها کمتر است. مشکل زبان هم ندارند و از همه مهمتر چون در این ایران صداقت در رفتار را دیده‌اند. من در مورد سفر اتباع ایرانی به آذربایجان هم نشنیدم که تضییق و سختگیری وجود داشته باشد. در پایان اگر سخنی را لازم می‌دانید بفرمایید

من وقتی مقایسه می‌کنم بین این سفر با اولین دیدار ما با مقامات آذربایجانی، احساس می‌کنم که تغییرات بسیاری وجود داشته باشد. نوع استقبال طرف آذربایجانی، نوع

میزبانی و سخنانی که مطرح می‌شود نشان از این دارد که آذربایجانی‌ها به تداوم این ارتباط علاقه‌مندند. ما هم به تداوم ارتباطات علاقه‌مندیم و هر دو کشور سود خواهیم کرد.